

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k.
" pol leta 4 " — " "
" četrť " 2 " 20 "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k.
" pol leta 5 " — " "
" četrť " 2 " 60 "

SLOVENSKI NAROD.

Oznanila:
Za navadno trlistopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat,
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Vredništvo in opravišтво je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Jugoslovanske zveze.

(Konec.)

Na nas, ki smo državno pravo trojedne kraljevine, Hrvatske, Slavonije in Dalmacije naglašali, ki smo se izrecno pozivali na državne akte od l. 1526 in 1712, s katerimi se dokazuje, da je hrvatska kraljevina pravico samodoločbe vsigdar izvrševala, kadekoli je na to šlo, da stopi v nove pravne odnose, — na nas so tedaj skočile „Nar. Novine,“ kakor najhujša kleptulja, preobračaje naše jasne besede in jim potikaje smisel, kakoršnega zdrav razum nikdar najti ne more.

Naši čitatelji bi se po tacih izjavah zmešali, ko bi jim ne bili že poprej razložili odnošajev, po katerih edino je mogoče, da imamo časnike v hrvatskem jeziku pisane in od Hrvatov vredovane, ki uživajo največo svobodo, ka svoj narod in njegova prava podkopujejo, ki pa nimajo niti svobode, niti njih vrednik — člen Starčević-Kvaternikove stranke „prava“ — nima svesti in srca, da svoj narod in njegova prava brani proti nenasitljivi lakomnosti in divji neotesanosti magjarski.

Kdor to vé, lahko razume, zakaj „Nar. Nov.“ hvalijo avtonomijo, ktero Hrvatska in Slavonija neki uživa popolno v vseh strokah narodno-političnega življenja. Mi smo že zgoraj opomnili, v čem obstaja avtonomija Hrvatske; že zgoraj smo razložili, da je le Raucherov despotizem avtonomen, neodvisen. On sme delati vse, kar mu je drago in tako tudi dela.

A da to sliko vidimo še z druge strani, najtu še povemo, kar smo čuli iz popolnoma verjetnih ust, da hrvatska vlada ne more nobenega postavnega predloga predlagati deželnemu zboru, ako jej tega poprej ne dovoli grof Andrašić in v tem se zrcali avtonomija hrvatske vlade v postavodajnem oziru.

Kakšna je upravna avtonomija, bode vsakdo lahko razumel, ako povemo, da v vseh tako imenovanih avtonomnih poslih v tretji in zadnji stopinji določuje ogersko-hrvatsko ministerstvo v Pešti, ktero ni odgovorno hrvatskemu zboru v Zagrebu, ampak magjarskemu zboru v Pešti; ako povemo, da Magjar in magjarski zbor razpolaga z vso dačno močjo Hrvatske in Slavonije in da on tema svojima služkinjima samo toliko nazaj daje od nju lastnega dela in znoja, kolikor je neobhodno treba, da jo preživi — najbolji in največi del plačanega davka pak obdrži Ogerska sama za-se. Hrvatska in Slavonija

dobiva od svojih dohodkov, ki znašajo 8 milijonov, nazaj samo 2.200.000 goldin. za najsilnejše potrebe. Ona more životariti, a ne more niti svoje hiše popraviti niti olepšati, ne more povzdigniti šole, ne more vzdržavati starih cest, še manj da bi delala nove itd. itd., ker je Magjarija pograbila ves dohodek in s tem ona vzdržava magjarsko vseučilišče, magjarsko gledališče v Pešti, vreduje in olepšava donavski obali v Pešti, zida železnice na Magjarskem, čisti svoje reke in prekopava kanale in tako povzdiguje duševni napredek magjarskega plemena in blagostanje magjarsko!

Koliko je pod tacimi pogoji vredna avtonomija? Kam more Hrvatska s tako avtonomijo priti? V vedno večje in večje siromaštvo in barbarstvo.

Koliko je v takih okolnostih vredno zagotavljanje „Nar. Nov.“, da ima Hrvatska po „nagodbi“ pravico stvariti si postavo o svobodi tiska, o svobodnem zborovanji in društvovanji? To trdenje je kruta in goljufiva prevara, kajti ako noče graf Andrašić, t. j. ako noče magjarsko ministerstvo, ne bode dobila Hrvatska postavice ni o svobodi tiska, ni o zborovanji in društvovanji, niti ktere druge, ki bi bila Magjarom nevarna. A Magjarom je nevarna vsaka postava, ktera bi Hrvatom razvezavala jezik in roke. Pri svobodnem tisku in zborovanji bi sprava leta 1868. ne mogla ostati niti eno leto; pri svobodnem združevanju bi se zedinila narodna moč in bi se obrnila proti „nagodbi,“ ki se je Hrvatom proti njih volji in koristi usilila. Magjari torej ne morejo dopustiti nobene naredbe, ktera bi branila državljansko in osobno svobodo na Hrvatskem; oni morajo despotično vladati kakor zdaj, ali pa dopustiti, da se „nagodba“ premeni.

Pa Raucherove „Nar. Nov.“ imajo pri taki brezpravnosti na Hrvatskem še srca in nesramnega obraza dovolj, da se posmehujejo liberalnim političnim napravam v Cislajtániji, češ da je vse le na papirji. Kaj mi sodimo o naši svobodi, smo često dovolj povedali. A recimo kar hočemo, mi se zbiramo in smemo zbirati v taborih, napravljati društva za poduk, za zabave, za občekoristna početja, itd., Hrvatov se ne sme zbrati niti deset, da ne bi jih panduri razgnali, oni niso nikdar varni, da ne bi jih na ulici napadli in strahovali Raucherovi najemljenci; čitalnice in pevška društva obstoječa še iz Bachove in Schmerlingove dobe so se na Raucherovo povelje razgnala, nova društva se ne dovo-

ljujejo; med tem ko je nam Slovincem dovoljeno toliko novin osnovati, kolikor jih želimo in nam sredstva dopuščajo, morajo Hrvati za svoj edini opozicijski list iskati zavetja v vojaški granici, od Raucha ne morejo dobiti dovoljenja za izdavanja niti enega časopisa v provincijalu. Res da se tudi mi ne moremo pohvaliti s tem, kako se pri nas včasih dela proti postavi in narodni potrebi, a vsaj na svoji zemlji se moremo zbirati: Hrvati morajo za svoje shode iskati zavetja tam, kamor moč in roka Rauchova ne sega.

Avtonomijo naši bralci, kakove baže in kolikega zborovanja so, ki s svojim peresom služijo Rauchu proti svojemu narodu, moramo navesti iz „Nar. Nov.“, kaj in kako one sodijo o združevanju. Pišejo: „Postava za združevanje ima kaj vrednosti („važni“) samo za kapitaliste ali za denarne goljufe, ki se ali za narodni denar postavno bogatijo ali pa narodu tudi obresti njegovega pridelka postavno kradejo.“ Ko bi nam ne bilo znano, da je nova era poštene unije na Hrvatskem res rodila društva, ki so na glasu, ka so osnovana za goljufijo, kakor n. p. je društvo lonjskega polja, mi ne bi mogli ni razumeti, kako je mogoče toliko brezumja napisati v tako malih vrstah. A „Nar. Nov.“ so očitvidno morale pred očmi imeti društvo za izsušenje lonjskega polja; drugih društev Rauch niti ne dopuščajo, torej jih „Nar. Nov.“ ne morejo poznati. One niti ne razumejo, kako bi se mogli ljudje združevati v bralna, učena, pevška, gimnastična društva itd., ki se ne potezajo za denarne dobičke; one ne razumejo, da je združevanje glavnic ravno sredstvo proti denarnim goljufom in oduhom, da je to najbolje sredstvo, s katerim si siromak zagotovi dobiček svojega dela. In to je službeni list vlade, ki je obetala in obeta poboljšanje materijalnega stanja narodovega, a niti nima pojma o bitnih sredstvih, brez katerih dandenes nihče ne more napredovati.

„Nije šala, kad je židovskim organom slobodno dan na dan grditi zastopnike crkve i zastopnike narodnostih“ vsklikujejo farizejske „Nar. Nov.“, da se narugajo svobodi tiska v Cislajtániji. Mi nočemo braniti židovskega novinarstva, niti nočemo zagovarjati načina, kakor se rabi postava o svobodi tiska proti Čehom; a nihče ni manj poklican nego Raucherove „Nar. Nov.“, da bi kamenje metal na židovske novinarje ali na sodnike na Českem, ker ono isto službo, ktero v nemškem in magjarskem novinarstvu opravljajo židje

Listek.

„La belle France.“

Adieu charmant pays de France,
O beau berceau de mon enfance!

Komu ne bi bila znana krasna pesem Bérangerova „Adieux de Marie Stuart“, ktera se začinja z rimami, ki smo jih denes na čelo listku postavili. Te besede slavnega, še v pravem času umrlega „Chansonnier-a“ so znane po vsi Franciji od Calais-a do Marseille-a, od Brest-a do Strassbourg-a, ker to pesem vsakdo prepeva, kdor se čuti, da je ponosen član „de la grande nation“ bodi si orač za plugom, kovač za naklom, delavec v fabriki, mornar jadraje iz Havre de Grace proti Ameriki, misijonar poslan od Lyonske propagande sv. vero med malikovalce širit, grizeta v 4. nadstropji v „quartier latin“, pariški „gamin“ in tudi loreta in koketa, njega dni v lepih časih „Sedanskega moža po boulevard-ih se razprostirajoča“, ali zdaj od

Trochu-a in J. Favre-a iz Pariza pregnana. Béranger je z vsemi svojimi prelepimi pesmimi zadel v pravem pomenu srce vsega svojega toliko ošabnega in ob enem ljubeznjivega naroda. Kakor nad našim Praširnom naš narod, tako je nad Béranger-om francoski narod izrekel najtehtnejšo, najbolj merodajno in za pesnika najbolj prilizljivo kritiko s tem, da si je njegove pesmi v spomin in v srce vcepil, da jih prepeva pri vsakej priliki, kader mu težka butara na prsih leži, ali kader se mu zopet kamen tuge in žalosti odvali in veselja poskakuje, kader se, v kratkem rečeno, narod s pesnikom joka in smeja. —

Ne poznam pesnikov nobenega naroda, kteri bi se smeli v tej zadevi z Béranger-om in našim Preširnom primerjati, katerih stihotvori bi bili naši taki odmev v vseh razredih celega národa; niti H. Heine, najpopularnejši nemški lirik njima jim par. — Res je, da „die schönsten Augen“, „Lorelay“, „Wie der Mond sich leuchtend drängt“ itd. prepeva vsak diurnist, krojač, klepar ali marelar po germanskih mestih in trgih

od Königsau do Spielfelda in od Kehl-a do Gumbinen-a, ali vprašam, kaj je nemškemu kmetu na gorenjem Štajerskem in flegmatičnemu oraču peščega Brandenburga in meklenburškemu „Platditscher-ju“ o teh prekrasnih pesmih nedosegljivega Heine-ta znanega? —

Pa kam sem zašel! Vrnimo se spet k „belle France“, k lepi, krasni Francoski! Da, lepa, krasna, nepreceuljiva je Francozu njegova domovina, ona mu je vse na tem svetu, biser celega sveta, ali prav za prav svet sam, kteri se po pojmi pravega Francoza še le pri reki Seine začinja. Francozu se povsod zunaj Francije več ali manj dolgočasno zdi, samo v lepi domovini se dobro in ugodno počuti. — Börne pripoveduje v svojih pariških listih, kako se nemški malar veseli, kader kako štipendijo ali drugo podporo ujame, da se v obljubljeni deželi vseh malarjev v lepo Italijo in v njeno sredotočje v Rim poda, radosti poskakuje in najraje bi planine s perotnicami preletel, da bi poprej ko mogoče svoj „theueres Vaterland“ za hrbtom imel, med tem ko se francoski malar v takem položaji s

proti Slovanom, ono isto službo vrše „Nar. Nov.“ proti slovanstvu v obče in proti svojemu lastnemu narodu, proti njegovim najvišim in najsvetejšim koristim. Najposkusijo „N. N.“ braniti državno pravo trojedne kraljevine, naj zapišejo, da je volilni red 10. listopada 1867 nastal po nepostavni poti, da je oktrojiran; da je po tem volilnem redu sestavljeni zbor nepostaven in nepopolen, ker v njem granica ni zastopana; da je ta nepostavni in nepopolni zbor sestavil volilni red, ki je dobil najvišjo sankcijo 12. sept. t. l., in je proglašen 14. novembra 1870, po katerem je vojna krajina zopet izključena; da je ta zbor obstoječ iz samih odvisnih uradnikov sestavil „nagodbo“ s kraljevino Ogersko, ki je živa negacija državne posebnosti trojedne kraljevine, s katero se ruši njena celokupnost, s katero se pod krinko avtonomije dela trojedna kraljevina za služinjo in robinjo ogersko, in ktera se želi raztegniti še na vojno krajino, ki pri „nagodbi“ ni sodelovala; naj to napišejo „Nar. Nov.“ pa bomo videli, kako se jim bode godilo pred sodnijami klepečimi pred Rauchovo palico; takrat bode čas, da primerjajo svobodo tiska cisalajtansko in hrvatsko.

Naravsko dokler „Nar. Nov.“ svoj narod in njegova prava spodkopujejo na korist Magjarov, toliko časa uživajo popolno svobodo tiska kakor židje nemških in magjarskih listov, ki ravno isto opravljajo. V tej svobodi se čakako ugodno živi, ampak ne doseže se hvala naroda ni ime svobodnjaka, ampak doseže se ime odmetnika narodnega in tujega hlapca najgrje vrste, hlapca, ki ima nalogo svoj narod moralno sramotiti in ubijati.

Predrzo je torej in nesramno, ako „Nar. Nov.“ od nas pričakujejo, da se hočemo tudi mi lotiti take službe moralnega ubijalca proti svojemu ali sorodnemu hrvatskemu narodu.

Kader „Nar. Nov.“ pregovoré o naši osnovi, bo-dejo nas našle pri delu; za zdaj smo dokončali svoj račun z njimi.

Opombe k kranjskemu šolstvu.

V Ljubljani novembra meseca. [Izv. dop.]
(Konec.)

Našinci „Laibacher Ztg.“ malo beró; tudi jaz jih ne mislim dolgočasiti z njenimi čenčarijami, tem manj ker denes hočem ostati zvest svojemu načelu in le „kranjsko šolstvo“ opazovati. V številu 217 (in nekoliko naslednjih) naše ljubeznjive Laibacherce — da v podlistku mi še pristavljati ni treba — je visokoučeni g. prof. Heinrich priobčil odgojiteljski sestavek pod naslovom „Pädagogische Winke“. Tudi firma njegova je debelo podpisana, kajti svet naj na veke občuduje visoko učenost, premeteno temeljitost pa posebno odgojiteljsko in učiteljsko spretnost spisatelja Laibacherčnih „Pädagogische Winke“. Slovenski — narodni učitelji so same muhe nasproti temu nemškemu učenjaku. Znana „institutio oratoria“ španjskega rimljana M. F. Kvintilijana g. Heinrichu daje povod za njegove „od-

gojiteljske nakaze“. Tako piše na strani 1604: „Iz tega (namreč iz nekega kvintilijanovega citata) sledé za nas ti le odgojiteljski nakazi. Na to naj se gleda, da se otrok najprej (zuerst) nauči (erlerne) drugi deželni jezik ne pa materinega“. In takih bedarij se v Heinrichovem spisku nahaja na kupe; vse imajo namen Slovincem dokazati, da je popolnoma naravno in zanje posebno koristno, da jih v šolah z nemščino — ali nemščino pitajo in duševno in narodno moré. Kvintilijan se je učil, pravi H. na drugem mestu, tudi le grški in latinski, če je prav bil iz španjskega Kaligura doma. Glejte ga nemškega zvijska! Kakor da bi Slovinci, ki so se zaradi raznih vzrokov začasno ali stalno naselili med tujim narodom, od tega zahtevali, da ima njim slovenske šole napraviti, da se ima mladina tujega naroda naučiti slovenskega jezika. Nasprotno je jasno. — In koliko navskrižnosti se nahaja v Heinrichovi mazilariji. Tako str. 1605: „Neverjetno je, pa vendar resnično, da ubogi otroci morajo prej znati francozki brati kakor nemški. Kdor je tako trpljenje in mučenje otrok opazoval, mora le obžalovati in studiti kratkovidne stariše“. Kako se to ujema z drugimi stavki? Kako se to sklada z Heinrichovim dejanjem? On in vsi njegovi nemški in nemškutarški prijatelji učitelji enako trpinčijo slovensko mladino; tudi ta se mora vsled ponemčevalne sisteme, ktero vi dejansko zastopate in ob priliki zagovarjate, učiti nemški čitati in govoriti prej nego zna slovenski. In ta muka je še tem večja, ker jej ne vrvate nemščine na podlagi slovenskih knjig, slovenske slovnice in po slovenskih učiteljih, ampak s tujimi nemškimi knjigami in učitelji. „Prestati mora barbarstvo — sirovstvo, pravi na drugem mestu, otroka ali s kramljanjem ali z podukom učiti prej francozki kakor nemški. Le na podlagi natančnega znanja nemškega — materinega jezika se zna razumno drugi jezik učiti.“ To je g. H. dobro povedal. Velja mu le za Nemce, ker znati je, da on drugim narodom, drugim jezikom ne prizna enake pravice. Gledé na dejanski poduk slovenske mladeži on s svojimi privrženci v zobe bije izrečeno lastno resnico. — Čitatelj naj sam sodi, kako se besede „prestati mora barbarstvo otroka i. t. d. ujemajo s prva omenjenim Heinrichovim stavkom; pa dosleden on tako nikoli bil ni, zlasti takrat ne, ko mu je šlo za nemškutarjenje.

Krepko in kratko je pri zadnjem posvetovanji o prenapredbi gimnazijskega uka eden naših slovenskih zastopnikov mučno stanje slovenske mladine v srednjih nemških šolah zaznamoval. „Wie heisst du?“ vpraša zapisovalec ustopenega učenca. Učenec ga debelo pogleda. Wie heisst du? ga iznova popraša; učenec se plašno okoli sebe ozira. Wie heisst du? zarenči tretjikat zapisovalec nad tresejočim učencem in ta se hitro obrne in iz sobe leti; ker misli, da ga zapisovalec iz šole podi.“ Zbrani učitelji so strmeli pa molčali. To jest faktum in ta faktum g. Heinrich! če se vam misli ljubí, obsega celi naš program o narodnem šolstvu. Pa kaj se bi še dalje prepirali z odgojiteljskimi načeli, ki jih visokoučeni g. Heinrich izvija iz trte ne pa iz Kvintilijana.

V nekem drugem odstavku se prebrisani g. Heinrich spodtika nad našimi „instruftarji.“ Vsi ti podučniki nič ne veljajo, celo sedmo- in osmošolci niso milosti naši pred očmi — pred peresom visokoučenega profesorja; kajti nesposobni so, da bi bolj slabotnim učencem iz prvega ali drugega razreda pri učenju pomagali. To krivično sodbo o naših podučnikih brez skrbi prepuščam občinstvu, kajti nadejam se, da jej razun par oslepljenih ustavovercev Heinrichove baže nikdo pritrdil ne bo. Tudi jaz bi želel, da bi naši učenci potrebovali na pol manj domačega poduka. To se bo le potem uresničilo, ko bodo naše srednje šole na narodni podlagi uravnane. Heinrich bi bil imel dalje segati in naletel bi bil na ta veljavni, po večem edini vzrok, da mali učenci naših srednjih šol toliko podučnikov potrebujejo. Videl bi bil potem, kako pametno se glasi oni ministerski razglas od 7. marca 1855, ki odločno pravi: Kjer se podučniki pogosto rabijo, to le priča, da šola — dotična gimnazija — jako slabobolnpuje svoje dolžnosti, in to očitnanje je popolnoma pravično.

Pa te Heinrichove čenčarije bi še omenil ne bil, ko bi na drugo stran ne cikalo. On se ne spodtika tako zlo nad domačim podučevanjem ampak spodtika se le nad podučniki iz viših gimnazijskih razredov. Njegov Kvintilijan mu ne daje miru, ker se je s podučevanjem kot Juvenal (VII. 186) spričuje jako zlo obogatil. Hinc illae lacrimae! Zato naš učeni nemški profesor poudarja na nekem mestu: če učenec pri učenju potrebuje domače pomoči, naj stariši te ne iščejo pri višerazrednih učencih ampak pri zvedenih pedagogih — pri učiteljih. Nikar naj ne gledajo na goldinar. Ostudna zavidnost! Slepa dobičkoljubnost, ki se še v očitnem listu dosti ne briga za prepoved najvišega sklepa od 29. dec. 1849. Gospod profesor bi moral to prepoved vendar dobro poznati; poznati bi tudi moral dotična ministerska ukaza od 24. jan. 1850 (št. 9569) pa od 5. febr. 1854 (št. 32293). Pa kaj bi potem profesorjeva mošnica začela, ko bi se rečeni sklepi in ukazi morali spolnovati. In vendar so še zmiraj veljavni. Ustavovercu je vse pripuščeno.

Prej ko se poslovimo od spisatelja Laibacherčnih „Pädagogische Winke“, mu posebno priporočamo sledeče besede mu priljubljenega Kvintilijana: „sumate ante omnia (praeceptor) parentis erga discipulos suos animum ac succedere se in eorum locum, a quibus sibi liberi tradantur, existimet.“ Previsoki učenosti našega profesorja mi ni treba posloveniti navedenih besedi iz drugih Kvintilijanovih bukev. Rimljan tu prav „in nuce“ ponuja nemškemu profesorju navod pri učenju. Tako mora biti učiteljevo srce. Heinrichovo se ve da je še dosti blažje, kajti le iz preblagoga njegovega nemškega srca morejo poganjati oni lepi izrazi „švajneland“, „šmirblat“ in kar je še drugih enako nježnih besed, s katerimi on sredi slovenskega naroda slovensko mladino pita. Iz nova naj poprime za pero in naslanjaje se na rečeno pravilo slavnega Kvintilijana napiše iz svoje mnogolične odgojiteljsko — učiteljske

kislím obrazom iz Pariza loči, dan za dnevom odhod odlaga in se brž ko je mogoče zopet v lepo Francijo vrne. In Börne je s tem veliko resnico izrekel, ktera je še dandenes tako istinita, kakor je bila njega dni. — Dan za dnevom, dragi bralec, ti kdo tiho na vrata potrka in ko se zadereš: kdo je? zaslišiš milo proseče besede: An armer Reisender, bitt' um a klane Unterstützung! Redkokrat, ali bolje rekoč, nikdar ti še niso te besede v francoskem jeziku na ušesi donele! — Hackländer sam pravi v svojih popotovanjih v iztoku, da ne sme noben malar pri slikanju pokrajin bodi si iz Abruc, iz Kalifornije, iz Patagonije ali iz Sahare pozabiti naslikati od zad v zakotji moža na cigenhajnerja naslonjenega in kapico s pruskim krožnikom ti v desnici nasproti molečega, moža, kteremu se po nemški reče: „ein fechtender Bruder!“

Francoz se pa trdo drži svojega pregovora: „Le Français ne sort jamais du français“, po naše: Francoz najrajše doma v svoji lepi Franciji ostane.

Ali „la belle France“ je postala zdaj „la pauvre,

malheureuse France“, uboga, nesrečna Francoska! zdihujejo francoska srca, kajti zgodilo se je za vsakega Francoza nekaj nečuvvenega, skoraj nemogočega, da se z orožjem v roki po „belle France“ širijo Teutoni „les têtes carrées allemandes“, kakor so jim dozdej se posmehovaje rekli. —

Gotovo je te nesreče skoraj vse kriv mož Sedanski, ali kakor ga zdaj tudi Francozi imenujejo „le Tropicman couronné“ (kronani morilec Tropman), ali nekoliko rečem, nekoliko, ako je tudi neizmerno malo, se je tudi te krivde udeležil rajski slavni pesnik Alfred de Musset, ki je napravil 43. leta pesem:

Nous avons eu votre Rhin allemand,
Et Nous l'aurons dorénavant!

Da! besede: mi smo imeli vašo nemško Reno in jo bomo spet imeli! so se več ali manj čez 27 let prepevale z nepopisnim navdušenjem po vsej Franciji, in Sedanski mož jih je hotel uresničiti, pa zgodilo se mu je kakor egiptovskemu Farao-nu, ko je za Izraelci v rudeče morje planil. Zgodovina nam nič ne pripove-

duje, da ki se bili stari Egipčani kaj zelo za tem v rudečem morji ostalim Farao-nom jokali, ali zgodovina denašnjih dni nam pripoveduje, da celi veliki francoski narod preklija junaka Sedanskega, da je lepo Francijo v tako neizrekljivo, brezimno nesrečo pripravil. —

Opustila se bo in se je že vsaj za 10 let Alfred de Musset-ova pesem in njegovo mesto je spet zavzel Rouget de Lisle, vekoviti slavni pesnik in skladatelj „Marseillaise“. Spet se čuje prepevanje istih kitic, kakor ob času konventa, samo sem ter tje s spremenjenimi besedami, kakor:

Allons enfants de la patrie!

Le jour de la revanche est arrivé

Contre nous de la barbarie

L'étendard sanglant est levé! —

In potem spet poje Loireska armada:

Amour sacré de la patrie!

Conduis tes défenseurs!

Sous Aurelle de Paladine

Contre les envahisseurs!

skušnje Laibacheri par feuilletonov pod naslovom „Pädagogischer Unsinn.“

Porok sem mu, da bo Brencelj iz svojih predel odstranil ono stereotipno figuro nekega profesorja Heuricha in se njega usmilil ter ga postavil na ono častno mesto šaljivega lista. Da bi Laibacheri listike tem lože napolnil, mu h koncu podam še popolnoma neznani povod, ki pa ima občno veljavo, zato ga tudi posebno priporočam našim starim jezikoslovcem. Tujega jezika se je pred treba učiti in naučiti, priporoča naš profesor, češ Rimljanje so se tudi učili prej grškega kot lastnega latinskega. Naši v grščino in latinščino vsi zaverovani jezikoslovci take abotnosti sicer nikjer in nikoli ne trdijo, ampak le pravijo, da se mladina še le pri učenju starih — tujih jezikov jezikoslovno dobro razvije, svojega materinega jezika zavé. Stavim jim le priprosto prašanje: Kterega tujega jezika so se neki Grki učili, da so se svojega materinega jezika tako zlo zavedali, da so jim vsi drugi narodi bili siroveži, vsi drugi jeziki sirovi? Kterega tujega jezika so se neki oni učili, da so se jezikoslovno tako zlo razvili in materini jezek tako olikali, da se je v njih ustitih glasil nego nebeški glasovi? Na to kratko prašanje — in mislim da je izvirna moja lastnina — pričakujem odgovora. To prašanje je bila sprava namenjeni kratki odgovor na Heinrichove „odgojiteljske nakaze“; bog daj, da bi mu tudi tu Kvintilijan iz zadrege pomagal.

O drugej priliki čem nadaljevati te „opazbe o kranjskem šolstvu.“

Eden izmed tistih „našincev, ki so polni rodoljubja, a le malo poznajo šolske naprave in potrebe.“

Dopisi.

—r.— Iz Ljubljane, 5. dec. [Izv. dop.] Denes je bil pregledni zbor za dopustnike 17. baron Kuhn-ovega, to je domačega polka, in kranjskih rezervistov iz drugih čet. Ko so se zbranim prebrala vojskova pravila in se je reklo, da bodo razen 10 let, za ktere so prisegli, še dve leti služili v deželni brambi, so začeli mrmrati in nekteri so rekli kar na ravnost: „S tem pa nismo zadovoljni, če smo na 10 let prisegli, bomo tudi samo deset let služili, drugači pa prisega nič ne velja.“ Nazoči častniki pa so ugovarjali, da tu ni treba besedovati. Branje in klicanje dopustnikov in rezervistov, samo po sebi prazna formaliteta, brez pomembe, se je jako počasi vršilo, in je odvezelo vsacemu celi ljubi dan, kar je, posebno rezervistom delavcem med njimi, na veliko škodo, ker jim odide zaslužek. Dva dopustnika sta vsled tega častnike ponižno in prijazno prosila, naj jih (rezerviste) kmalo odpravijo, kajti njih gospodarji jih denes nujno potrebujejo. Polkovnik kranjskega polka Moric pl. Joelson, mož kateri, kakor se spominjamo iz prejšnjih let, „sport“ baje bolj ljubi nego vojake, pa jim nevoljno odvrne: heute ist controllversammlung, gehen sie.“ Na to odideta dopustnika nekoliko demonstrativno, kar je dalo gosp. polkovniku povod, da je v dokaz svoje moči in veljave, oba dopust-

In spet je pokazala Rouget de Lisle-ova pesem svojo pravo moč, kader jo pravi možje pojó, za ktere je bila narejena, kader jo ne profanirajo več Napoleonovi nemške trdnjave študirajoči pretorijanci. Zopet je šinil stari duh konventa v junaški narod, „levée en masse“ je resnica postala, celi narod se je vzdignil in hoče do zadnje kaplje krvi braniti svojo lepo domovino, in ne poprej odjenjati, da tujca popolnoma ne izženó. Akoravno se jih je zdaj zopet nesreča tako trdovratno oklenila, vendar so storili, kar je svet od njih pričakoval; v 2 mesecih so postavili na noge pol milijona vojakov, boljše da rečem, samih junakov, ki se bijejo s pogumom, kterega ves svet občuduje. Vsakdo pa, kateri ima za ta, nam Slovanom toliko simpatični narod, kaj sočutja za njegovo tako velikansko nesrečo in občudovanja za sedanje tako velikansko borenje za rod in za dom, za „belle France“, bode gotovo, čeravno Francija morebiti „pauvre et malheureuse France“ ostane, z menoj vzkliknil: Vive la France!

Dr. V. Zarnik.

nika dal v zapor. Tedaj sta ta dva dopustnika (eden je oženjen) celi dan potratila s čakanjem, in drugi dan sta zaprta le za to, da se skaže vsegamogočnost gospoda polkovnika. Dva dni tedaj brez zaslužka! S tem je avstrijski vojski pomagano in vojaški duh se bo vsled tega gotovo pri prvi priliki tako zmagonosno obnesel, kakor v Krivošijah. — Vrednik en chef „Tagblatta“, rojen na Meklenburškem, kjer raste razen meklenov tudi jako dober kup leskova mast, kateri čuje na per metathesin grmanizirano ime „Rüting“ je dobil vsled pruskih zmag sljo, se odlikovati v javnosti. Na vsak način bi namreč rad bil načelnik izobraževalnega društva tiskarjev, dasi ravno so ga pred letom iz ravno tega društva zaradi rogoviljenja proti slovenskim stavcem postavili pred duri. Začel je sedaj agitirati proti skozi in skozi narodnemu odboru imenovanega društva, na čigar čelu je jako dobro znani gospod Klein, in namerja z nekterimi nemškimi brati ki so „privandrali“ z nemško kulturo v podobi „punklja gvanta“ v Ljubljano, prisiliti odbor, da odstopi. Pa stavci, ki so po večini narodni, so se že dogovorili, da meklenburški exporteur leskove masti obsedi na ledu. — V nedeljo popoldne ob dveh se je podrl za vodo na spodnjih Poljanah velikanski oreh na Gestrinovem vrtu in sicer ravno čez pot. Drevo je padlo s tako silo, da je vrtna planke in ograjo pri Ljubljani popolnoma zdrobilo, in cel popoldne ni bilo mogoče iti za vodo. Sreča, da ni nikogar zadelo, kajti o tem času je pot za vodo jako obljudena, ker gre velika množica k sv. Petru v cerkev. —

Pri tem pa gre opomniti, da se je drevo le zaradi tega podrlo, ker so delavci feuerscheu-stotnika Doberleta (ki je drevo kupil), oreh v saboto spodkopali ter ga neki nekoliko pijani, pustili v nedeljo spodkopanega stati ne skrbé za javno varnost. Prašamo tedaj ustavoverni srenjski zbor in njegovo famozno policijo, kje je bil njih imeniten nos, da tega famozi vohali? Ali jim je tako malo mari za osebno varnost mestjanov, ali ima morebiti gosp. Doberlet kake predprijave? Zakaj molči Tagblatt in Don Quixote de la blatna vas, da ne da zopet kako odprto pismo na svitlo? Taka mestna policija nam vendar ni na korist, ki javno varnost zanemarja. Naj ona ne straži samo Dežmanovo palačo pri vsacem vremenu, naj ne zapira ljudi, če kričé „živio“, ampak za javno varnost naj kaj stori. — V nedeljo je imelo izobraževalno društvo delavcev občni zbor, pri katerem so se navadne društvene zadeve obravnavale. Znamenito je, da ni bilo nobenega vladinega komisarja. Sicer je bilo delavcem jako ljubo, da jih ni nadlegoval gosp. Guttman s svojimi govori, pa radovedni so vendar, kako bo gosp. Guttman napravil dotično poročilo o zboru na deželno vlado. Kaj bi bili pa počeli gospodine Guttman, da delavci v Vašej nenazočnosti izkličejo socijalno republiko? Iz vsega se vidi, da ljubljanskim mestnim očetom kri zastaja, da je nekajgnjilega v državi nemčurjev.

Politični razgled.

O ministerski krizi so zadnji dnevi rodili le nektare nezagotovljene govornice. Tako se pripoveduje, da je Potocki zopet v dogovorih z ustavoverci in da se mu je že tudi posrečilo dobiti profesorja dvornega svetnika Ungerja za pravosodnjega ministra, g. Plenerja za finančno ministerstvo, g. Banhansa celo za kmetijsko ministerstvo. To je menda vse sama domišljija, dokler cesar ni sprejel ponujenega odstopa Potockijevega ministerstva, in predno je komu naložil sestavljati novi zbor kroninih svetovalcev. Verjetno tudi ni, da bi se ministerstvo sestavljalo za hrbtom sedanje vlade. In da se tem neverjetnostim posadi še krona na glavo, pripovedujejo v ustavovernih parlamentarnih krogih, da bi ustavoverna stranka sploh ne hotela sprejemati nobenega ministerstva, dokler ne bode rešen gališki predlog ministerstva Potockijevega, o katerem se — kakor že poročano — na vse vrh sliši, da ga ministerstvo sploh noče v parlamentu predlagati, ker si ne upa zanj dobiti potrebne večine.

Iz Pešte se brzojavlja „Politiki.“: Po zanesljivih

poročilih je skupno državno ministerstvo državni račun za leto 1868 in 1869 prekoračilo za veliko veči znesek, kakor se je to do zdaj priznalo. Porabili se niso le colni preostanski, ampak tudi cislajtanske tirjatve do skupnih državnih blagajnic, ktere se niso takrat povrnilo, ko je cislajtanska vlada prevzela upravo državnih dolgov. Skupno ministerstvo je omenjena računa prekoračilo za 20 milijonov, in od teh bi prihajalo 15 milijonov na Cislajtanijo. — To se pravi vendar umno gospodariti in cislajtanski narodi si smejo čestitati, če jih tako gospodarstvo že ni spravilo čisto na kant.

Prestolni govor Viktor Emanuela je eden najzanimljivejših, kar jih je sedanji laški kralj do sedaj še bral svojemu parlamentu; zanimljiv zlasti za nas Avstrijane. V očeh Viktor Emanuela je zdaj Italija dokončana. Florentinska vlada nima nobenega poželenja več po novih pridobitkih, nobenega poželenja po laškem Tirolskem, po Nici in Tesinu. Njej je prijateljstvo s sosednjimi državami več vredno nego omejene pokrajine, za ktere bi se morala s sosedi vojskovati. Po pridobljenem Rimu ima Italija — tako vsaj Emanuel obeta — samo še eno željo, da se v notranjem okrepi, da finance vredi, da napravi deželo premožno in cvetočo. Italija si želi miru. In ako se je v zadnjem prestolnem govoru nemško-severne zveze moglo reči, da je zdaj Nemčija zedinjena, kar sicer ni res, mogel je Viktor Emanuel več reči, rekel je: „Italija je v prihodnje zedinjena in s v o b o d n a!“ Kaj tacega Nemci po zadnjih skušnjah še dolgo ne bodo mogli trditi o svoji ošabni domovini.

Laška vlada je zdaj sama v uradnih listih oglašila papeževo encikliko, ki je vse one iz cerkvene obščestva izključila, ki so pomagali, da si je Viktor Emanuel Rim prisvojil. Pravi, da je to takoj storila, ko se je prepričala, da enciklika ni ponarejena ali izmišljena, ampak prava in izvirna.

Rusko-turško vprašanje se vsaj na videz obrača na čisto mirno pot. Nedavno je carigrški vladni list „Turquie“ izrekel, da zdaj Turški čisto nič več do tega ne stoji, ali obdrži član XIV. pariške pogodbe leta 1856 svojo veljavo ali ne, torej Turški je vse eno, ali ostane črno morje neutralno ali pa si napravi Ruska na njem vojnega brodovja kolikor in kakoršnega hoče. Ako že Turška tako pomirljivo misli, je naravno da druge vlasti ne morejo imeti nobenega razloga po vsej sili klicati novo vojsko na dan. In res piše angleški časnik „Daily News“ govore o Gorčakovem odgovoru: „Vojska z Ruska je zdaj popolnoma nemogoča; Ruska bode na konferenci bržkone svoje tirjatve predložila v spodobni obliki, se bode vedla skromneje in mirneje, kakor da ne bi bila nikdar zapustila poti četnosti. Iz tega sičér še ne sledi, — pravi angleški list — da bi se moralo Ruski kakor razvajenemu otroku (!) vse privoliti, kar bode tirjala, vendar se je po pravici nadejati, da bodo razne vlasti proti njej tako postopale, kakor bi želele, da bi se v enacem slušaji z njimi postopalo. Angležke koristi pa so zdaj dobro zavarovane in Angležka bode le nove veljave zadobila, ker bode njen zastopniki konferenci predsedoval. — So res smešni ti diplomati, prej so bljuvali vojni ogenj, zdaj pak se pulijo za prazno čast, kdo bode predsednik konferenci!

Na bojišči so Francozi 30. nov. začeli izvrševati svoj namen, da bi z loarsko armado prodrli proti Parizu in da bi jo ob enem Trochu udaril iz Pariza ter se tako združil z d'Aurelles-om. Videti je, kakor da bi bilo eno kakor drugo spodletelo. Toliko je gotovo, da se prvi namen ni dosegel, in da tudi loarska armada ni bila srečna. Bilo se je več bitek. Francozi so se morali umakniti nazaj čez Loaro in prepustiti sovražniku tudi Orleans, kjer so se bili pred nekterimi tedni dobro obnesli in utrdili. Kaj je zdaj z loarsko armado, ni še dognano. Francozka vlada je zapovedujočemu generalu vse njegovo gibanje predpisavala in mu velela, da mora Orleans braniti za vsako ceno. Kasneje je generalu d'Aurelles-u dovolila zapustiti Orleans, kar je tudi storil, ker so Prusi žugali, da bi sicer Orleans bombardirali. Prusk telegram trdi, da Nemci loarsko armado pred seboj podé, da so torej

svoje operacije prenesli že čez Loaro. Sicer s tem ni še vse zgubljeno, kajti francoska vojska se je morala za zdaj le odreči ofenzivi, katero je bila tako srečno začela. Tajiti pa se ne dá, da so zdaj ko je Orleans zopet v nemških rokah, ko je severna fr. armada nazaj potlačana za Amiens in vzhodna fr. armada za Rouen. vsaj začasno uničene operacije, ki so imele Pariz oprostiti. Situacija v Parizu je s tem postala še nepovoljnija, vendar se bodo mesto držalo, dokler bo kaj živeža in odvisna je osoda od prihodnjega delovanja fr. armad, ki so zdaj za nekoliko nazaj potisnene. Pa tudi s Prusi menda ne stoji najbolje pred Parizom, ker so vse svoje čete mahoma poklicali pred Pariz in si z doma nagloma naročili 200.000 novih vojakov.

Razne stvari.

* (Jugoslovanskega shoda v Ljubljani) so se udeležili sledeči gospodje: dr. Lavrič in dr. Tonkli iz Gorice; dr. Kosta, dr. Bleiweis, dr. Razlag, dr. Polkular iz Ljubljane; dr. Ulaga, Davorin Trstenjak in dekan Kosar iz Štajerske; dr. L. Vončina, dr. Hudec, dr. Papež, poslanec Murnik iz Ljubljane; Danilo in J. Antoniotti iz Dalmacije; kanonik Šuškovič, dr. Mrzovič in Cerndak iz Zagreba; vrednik Miškatovič in dr. Makanec iz vojnega Siska; dr. Brič, A. Rogovič, Step. Vukovič, Gj. Radulovič in Gruborovič iz Krajine; dr. Lazo Kostič iz Vojvodine; odvetnik Barčič iz hrv. Primorja, dekan M. Brolih in drugi. — Tako beremo v „Zatočniku“. Da smo morali to vest posneti iz zunanjega časopisa, to naj služi v ilustracijo našega vredniškega položaja vsem tistim gospodom, ki nam očitajo pomanjkljivosti v zadržaji našega lista.

* (Odlikovanje.) Dosedanji okrajni sodnik mariborski g. Ribič je zaradi „svojega odličnega službovanja“ dobil naslov in karakter svētneka deželne sodnije. Kolikor mi vemo, ni za dobe Ribičevega službovanja v Mariboru še nobena slovenska vloga dobila slovenskega odloka in to je v viših krogih „odlično službovanje.“

* (Imenovanje.) Naš rojak gosp. dr. Josip Kranjc, dosedaj na pravni akademiji v Sibinji na Sedmograškem, je imenovan za profesorja v Innsbruck-u, za avstrijsko civilno in navadno nemško zasebno pravo. On je prestavljal državljanski zakonik in imeli smo ga v računu med tistimi gospodi, ki bi imeli v Gradcu predavati na vseučilišči predmete v slovenskem jeziku.

* (Imenovanje.) Kanonik zagrebškega metropolitanskega kapiteljna g. Adolf Veber je imenovan za šolskega višega nadzornika zagrebške nadškofije.

* (Izmed lavantinskega duhovstva.) Slišimo, da je cesar 4. t. m. v Pešti imenoval g. korarja Kežmana za stolnega dekana, in g. dekana in poslanca J. Kosarja za korarja v Mariboru.

* (Hrib Mont Cenis) bo po poročilih iz Turina kmalo prevrtan. Čuje se že ropot mašin, ki od nasprotnih strani dolbejo kameniti hrib.

* (Otok Aurora) med novimi Hebridi v tistem morji, je, kakor poroča kapitan Plock, zginil. Otok je

bil velik in jako rodovit, 36 milj dolg in 5 milj širok. Do sedaj je bilo znano, da so na dveh otokih vulkani, o drugih pa se je sploh mislilo, da so prosti vulkanov.

Dunajska borsa 7. decembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	56 fl 05 kr.
Srebro	121 „ 75 „
Napol.	10 „ — „

Cenejše kakor pravo zlato,

pa lepše in elegantnejše je od prof. Rheina iznajdeni zlahtni metal

Rheinovo zlato,

ktero se edino in samo izdeluje v fabrikah

TRAUGOTT FEITEL-NA

Iz tega novega metala, Rheinovo zlato imenovanega, izdelani kinč nepotreben dela prav, kinč, ker ta novi fabrikat gledé barve in oblike nič ne zaostaja za pravim, pri tem pa velja le 1/4 deli kar se pri pravem kinči računani samo za njegovo izdelovanje. Še strokovnjake naš kinč lahko moti, tako natanko je ponarejen.

Koravdast kinč, od pravega ne razločljiv, zapestnik in uhani f. 1.50, ovratni kinč f. 1.20, večja rešta koravd f. 3, velik zapastnik z uhani f. 2.50.

Granatov kinč: 1 zapestnik 50 kr., večji 80 kr., uhani 50 kr., večji 80 kr.

Cela garnitura iz Rheinovega zlata, zapestnik, uhani z granatovim ali koravdastim kinčem, ali brez tega za basensko ceno 40 kr.

Najnovejši kinči!

Moderno, lepo, cenó, kakor pravo zlato, nikdar ne otemni, motljivo ponarejeno kamenje, krasena emaile!

Zapestniki, fino po kr.: 40, 60, 80, f. 1.

Uhani, fino po kr.: 50, 80, f. 1.

najfineji po f.: 1.50, 2, 2.50.

Cele garniture, zapestniki in uhani 80 kr., f.: 1.20, 1.60, najfini, f.: 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Narokvica, fino po kr.: 50, 80, f. 1; najfineji po f.: 1.50, 2, 2, 3.50.

Ogrljaj, najfineji po kr. 90, f. 1.20, 1.50.

Medalijoni, fini po kr. 20, 40, 60; najfineji po kr. 80, f. 1, 1.50.

Glavniki z Rheinovim zlatom oplatičeni, kr. 80, f. 1, 1.50, 2, 3.

Prstani s ponarejenim zlahtnim kamenjem, kr. 30, 40, 50, 60, 80, f. 1.

Urne verige, krasne, za gospode kratke, kr. 50, 80, f. 1, 1.50, 2.

Urne vrige, take, za gospé, f. 1.90,

„ „ dolge, venečanskega lica, f. 1.40, 1.80, 2.

Naprnsne igle za gospode, kr. 20, 40, 60, 80.

Predsrajene gumbé, kr. 10, 15, 20, 30.

Zapestniške gumbé, kr. 20, 30, 40, 60, 80.

Zavratniške gumbé, kr. 5, 10.

Cele garniture gumb, jako fino, elegantno, kr. 50, 80, f. 1.

Malosti za k uri, krasno sestavljeno, kr. 68, 80, f. 1.

Riegerjevi prstani, pravo srebro, emajlirano in dobro pozlačeno z udobljnim napisom: „Nedejme se!“ potem „Sokolski“ prstani, ravno tako z vpisom: „Na z dar!“ samo f. 1.

13 lot. punc. srebrna urna veriga, v ogni pozlačena, kratka, 3 f. 50 kr., 4 f., dolga f. 6, 7.

13 lotni srebrni medalijoni, v ognji pozlačeni, punsirani, f. 2.50, 3.

Vedno dušec kinč, iz indijskega zelišča, ki vedno ohrani svoj naravni kinč in je vsakako neprecenljiv in obče priljubljen. Ako dama ž njim stopi v sobo, napolni jo vso z vonjavo.

Zapestnik 50 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Uhani, 80 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Ogrljaj, kr. 60, 80 do f. 1, 1.50, 2, 2.50.

Narokvica, kr. 40, 60, 80 do f. 1, 1.50.

Tudi malo premožen človek lahko je s srebernine! Najlepše, najprikladnejše darilo in vse garantiramo.

Noži in vilice iz kineškega srebra, angleška klinja 90 kr., žlica 60 kr., žličica 30 kr.

Etui s 6 noži, 6 vilicami in 6 žlicami, izborna, krasno darilo samo f. 12!!

Izključljiva last in zaloga slovanske kupčijske hiše

Traugott-a Fettel-na

na Dunaji, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 57, Kärntnerring Nr. 2.

Josef Weiss,

(3)

lekarnica „Zum Mohren“ na Dunaji, mesto, Tuchlauben, Nr. 27 priporoča čestitemu občinstvu naslednje predmete:

(Po pošti se blago razpošilja le če se priloži 15 kr. a. v. za ambalažo).

Pâte pectorale. Od lekarničara George na Francoskem. Prsne table zoper hripo, kašelj in zagrljenost. Cena ene škatlje 70 nkr. Če se vzame 12 škatljic, se odpusti 25 procent.

Algontine. (Zobna voda, ki na hip vstavi bol.) Do sedaj edino skušeno sredstvo proti zobobolu; pomaga hipoma in nima v sebi nikakoršnih ostrih ali kisljih tekočin, tedaj se tudi za otroke rabi. Sklenica 70 kr. — Pri 12 sklenicah se 20 procentov odbije.

Kilno mazilo. Posebno dobro za kilo (modron); napravlja in priporoča dr. Krüsi, praktični kilni zdravnik v Basel-u. V pušicah iz kositarja s popisom vred. Cena 3 gld. 50 sold. a. v.

Olje za lase iz kina-skorje, da se pomnožé in krepijo lasi. Škatljica 87 kr. a. v.

Balzam za ozebo, v lončkih po 50 kr. a. v., kateri tudi pri zastaranih ozeblinah kolikor mogoče hitro bolečine utolaži in popolnoma ozdravi; po mnogoletnih skušnjah si je pridobil ta priporočljivi pripomoček občno zadovoljstvo.

Štupa za kašelj in hripo. Dr. Quarin. Izvirne škatle po 65 kr.

Olje iz toričnih (Kletten) korenin.

za lase; v sklenicah po 40 kr., dvanajstorka 25 pret. ceneja.

Seehofer-jev ogerski balzam za rane in želodec. Ta balzam je že nad 40 let obče priljubljen zaradi svojih izvrstnih moči in nizke cene. Sklenica z navodom 40 kr., dvanajstorka 20 procent ceneja.

Tablice za glísto od dr. Callon-a. Te tablice se priporočajo kot gotov pomoček proti glístam. So prav prijetnega okusa, in se dadé otrokom igranje. V škatljicah z navodom 40 kr., dvanajstorka 20 pret. ceneja.

Cachou aromatisé za to, da ne diši slabo iz ust po puhanji tabaka, po jedi, vinu, pivu ali drugih močnih pijačah; neobhodno potreben, kader se ima iti v ohkane družbe, v gledišče, na ples, v salon itd. Ti cachou obstojé iz čistih, zdravju celó neškodljivih rastlinskih delov, in obvarujejo zobe, da ne gnijejo in ne bolé. Vsakikrat kader se hoče ta pripomoček rabiti, vzame in zveči se ena kroglica (pila), in neprijetni duh je zginil. V škatljicah po 70 krajc. (soldov).

Pristno (pravo) olje iz turinovihi je-ter napravljeno. Priznana je to olje kot naj-

boljše zdravilo za vse prsne in plučne bolezni. Sorte je izvrstno in čistega okusa; sklenica po 1 gld. in 1 gld. 80 kr., dvanajstorka 25 procent ceneja.

Francosko tekoče barvilo za lasé, barva vsakoršne lase, kakor kdo hoče, črno, rjavo ali belkasto in sicer v 10. minutah stalno; moč tega barvila je že obče znana in ne potrebuje priporočanja. Priprava za barvanje, to je, 2 ščeti in 2 skledici, 50 kr. Ena sklenica razpuščenega barvila za lase 2 gld. a. v.

Esencija za oči dr. Römerhausen-ova, za obvarovanje in zboljšanje vida. — Ena sklenica s podukom vred 3 gold.

Augsburška živeljna tekočina (Lebensessenz) od dr. Kiesow-a. Se posebno priporoča proti trajajočemu telesnemu zaporu, slabemu prebavljanju in zlateji žilici. Skleničica z navodom 50 kr. in 1 gld., dvanajstorka v izvornih malih zabojih 25 procent ceneja.

Eau de Botot. Aromatična ustna voda, izvrstno in obče priljubljeno sredstvo, kedar zobje bolé, gnijó, ali iz ust smrdi. Sklenica 50 kr.

Ess-bouquet, jako fina vonjava za robce in perilo sploh. Cena sklenici 1 gold.